

krého svahu, při posouzení viny řidiče automobilu na srážce není s to v tomto případě vinu tuto vyloučiti, poněvadž řidič jsa s místními poměry obeznámen musel s těmito okolnostmi počítati a měl proto povinnost rychlost auta již před křižovatkou zaříditi tak, by i za těchto poměrů byl pánem svého vozidla a mohl ihned zastaviti. Za tohoto stavu věci jest nárok žalobcův i proti žalovaným Alžbětě K-ové a Karlu J-ovi po právu, poněvadž z toho, co uvedeno, plyne, že tu není žádného vyvíňovacího důvodu § 2 zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. Okolnost, nižšími soudy zjištěná, že řidič automobilu nemohl slyšeti zvonění řidiče vozu elektrické dráhy pro hluk motoru, padá na vrub zařízení automobilu nebo jeho řidiče, když bylo zjištěno nižšími soudy, že řidič vozu elektrické dráhy v osudné chvíli před křižovatkou dával opětovné znamení zvonce a že zvonec vozu elektrické dráhy odpovídal předpisům. Jest tedy dovolání žalobce i ohledně žalovaných Alžběty K-ové a Karla J-a s hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s. odůvodněno.

Čís. 6406.

Úrazové pojištění dělnické.

Utrpěl-li zaměstnanec úraz na území Slovenska, přicházejí v úvahu předpisy o úrazovém pojištění, platící na Slovensku. Podle těchto předpisů není zaměstnavatel práv zaměstnanci (jeho příslušníkům) náhradou škody z důvodu, že opomenul učiniti (nesprávně učinil) oznámení, zákonem předepsané, o zaměstnání a úrazu zaměstnance.

(Rozh. ze dne 26. října 1926, Rv II 150/26.)

Rudolf P., zaměstnanec žalovaného, utrpěl při kácení dřeva na Slovensku smrtelný úraz. Zemská úřadovna pro pojišťování robotníkův na Slovensku v Bratislavě nepřiznala vdově úrazového důchodu, ježto Rudolf P. nebyl přihlášen k úrazovému pojištění. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se vdova na žalovaném náhrady škody, ježto nepřihlásil Rudolfa P-a u úrazové pojišťovny pokud se týče, že neohlásil úraz na své jméno, nýbrž na jméno třetí osoby. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** neuznal, **o d v o l a c í s o u d** uznal žalobní nárok důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dle žaloby byl Rudolf P. zaměstnán ve sklárně v S., tedy — jak v žalobě výslovně uvedeno — v podniku patřícím do obvodu zemské úřadovny pro dělnické pojištění v Bratislavě, a to od 10. dubna 1923 přechodně při kácení dříví v lese S., a utrpěl dne 13. dubna 1923 v tomto lese (na území Slovenském) smrtelný úraz. Přicházejí tedy v úvahu předpisy o úrazovém pojištění na Slovensku a to zákonný článek XIX:1907 o pojištění průmyslových a obchodních zaměstnanců pro případ nemoci a úrazu, kterýmžto zákonem jest jednotně upraveno jak úra-

zové tak i nemocenské pojištění. Jelikož úraz stal se v dubnu 1923, platí tento zákon ve znění upraveném nařízením býv. uh. ministerstva obchodu ze dne 14. prosince 1917, č. 4790/M E a nařízeními Československé vlády sb. z. a n. čis. 516/1919, 509/1920, 26/1921, 20/1922 a 199/1922. Dle § 3 cit. zák. podléhají povinnosti pojistné pro případ úrazu osoby zaměstnané v podnicích v tomto §u vypočtených. Dle § 69 jest účelem úrazového pojištění nahraditi škodu, která byla způsobena tělesným zraněním nebo smrtí pojištěné osoby následkem podnikového úrazu, a v druhém odstavci tohoto §u jest výslovně stanoveno, že nárok na odškodné, t. j. na úrazové podpory a důchody, mají všichni dělníci, kteří dle § 3 jsou podrobeni úrazové pojistné povinnosti, po dobu od vstupu do zaměstnání až do výstupu z práce. Po tutéž dobu mají nárok na odškodné i příslušníci těchto osob. Podobný předpis ohledně nemocenských podpor má § 60. Z uvedených předpisů jest patrné, že nároky pojištěnců plynou ze zákona samého a nejsou závisly od přihlášky dělníků k příslušné okresní dělníky pojišťující pokladně. Ovšem jest zaměstnavatel dle §u 12 a násl. povinen, by osoby pojištění podléhající do 8 dnů od vstupu do zaměstnání u příslušné pokladny přihlásil, a aby též případné změny hlásil, ale neuposlechnutí tohoto příkazu má za následek pouze újmy, v §§ 20 (3), 28, 29 (2) a § 41 (2) uvedené, po případě tresty dle § 187 a násl., ale nemůže ani toto opomenutí, ani nesprávné údaje v přihlášce přivoditi ztrátu nároků pojištěnce a jeho příslušníků na úrazové podpory a důchody. Stejně má se věc i s oznámením úrazu. Dle § 84 jest sice zaměstnavatel nebo jeho plnomocník povinen, by o všech úrazech, přihodivších se v podniku úrazovému pojištění podléhajícím, během 24 hodin učinil oznámení jednak politické vrchnosti prvního stupně, jednak okresní dělníky pojišťující pokladně a to na předepsaných formulářích, načež dojde k šetření dle § 85 a násl. Ale porušení této povinnosti podepřeno jest jen trestní sankcí dle § 190 bod d), postrádá však sankce povinnosti ručební, zejména též v poměru k dělníku úraz utrpěvšímu a k jeho příslušníkům. Proto nelze zaměstnavatele jinak postihnouti než dle této trestní sankce a nemůže z důvodů tohoto opomenutí dělník úraz utrpěvší nebo jeho příslušník na zaměstnavateli se hojiti pro úraz. Uvedené zákonné předpisy mají svůj důvod i v tom, že o dělníka má býti postaráno bez ohledu na to, jak podnikatel dostojí uložené mu povinnosti ohlašovací. V souvislosti s tím, co řečeno, poukázati jest ještě na předpis § 89, dle něhož může osoba mající nárok na odškodné, nebyl-li nárok způsobem v § 84 a násl. zjištěn, uplatniti tento nárok ohlášením u správní komise zemské úřadovny pro dělnické pojištění nebo u libovolné okresní dělníky pojišťující pokladny. Dle druhého odstavce § 89 musí se státi toto oznámení v určité lhůtě v tomto zákoně stanovené a na opožděné oznámení se může vzíti zřetel jen v případě, o nějž v tomto sporu nejde. Tedy teprve v tomto §u jest stanovena sankce pro uplatňování nároků na odškodné. Břímě starati se o uplatnění nároků uvalil zákon na dělníka sama («musí» oznámiti). Tudíž musí si to dělník neb jeho příslušník přičísti sám, zanedbal-li tento předpis. V souvislosti s tím, co dosud uvedeno, jest i předpis § 82, dle něhož pojištěné osoby a jich pozůstalí mohou proti zaměstnavateli uplatniti svůj nárok

na náhradu škody jen tehdy, bylo-li pravoplatným rozsudkem trestního soudu zjištěno, že zaměstnavatel nebo jeho zmocněnec přivodil úraz úmyslně nebo z nedbalosti uvedené v druhém odstavci § 81 (zanedbání ochranných opatření); v druhém odstavci § 82 jest nad to ještě výslovně řečeno, že v jiných případech, než v § 82 uvedených zaměstnavatel pokud se týče majitel podniku není pojištěnému dělníku nebo jeho příslušníkům za příčinou úrazu povinen ku žádné náhradě škody. Není tedy v zákoně odůvodněn nárok žalobní, opřený o to, že žalovaný jakožto pravý zaměstnavatel Rudolfa P-a osobně nebo svými zmocněnci opomenul učiniti, po případě dodatečně učinil nesprávné oznámení o zaměstnání a o úrazu Rudolfa P-a, ježto tato činnost žalovaného, i kdyby byla zjištěna tak, jak žalující strana tvrdí, nemohla přivoditi ztrátu nároků žalobců na úrazové důchody.

Čís. 6407.

Muž, jenž uznal otcovství k nemanželskému dítěti, nemůže, odvolává své uznání, domáhati se na poručenském soudě, by bylo uděleno poručníku dítěte svolení k žalobě proti jinému muži o uznání otcovství a placení výživného, aniž jest oprávněn stěžovati si do rozhodnutí soudu, jímž byl zamítnut návrh nemanželské matky v onom směru.

(Rozh. ze dne 27. října 1926, R I 940/26.)

Ervín K. uznal prohlášením před dožádaným poručenským soudem otcovství k nemanželskému dítěti ve shodě s udáním matky dítěte o osobě nemanželského otce. Po tomto uznání změnila matka své udání o osobě otce a označila za pravého otce Jindřicha N-a a stěžovatel před soudem poručenským své původní uznání obmezil v ten rozum, že prý uznal otcovství jen pro ten případ, bude-li N. na dítě platiti výživné. S o u d p r v n í s t o l i c e zamítl návrh matky dítěte, jímž žádala na poručenském soudě, by určil, kdo má platiti výživné, a proti tomuto usnesení, jež bylo Ervínu K-ovi doručeno, podal tento stížnost, v níž navrhl, by usnesení to bylo změněno v tom směru, že poručníku má býti uděleno zmocnění k podání žaloby a vedení sporu proti N-ovi na uznání otcovství a placení výživného, kteréžto stížnosti však r e k u r s n í s o u d úspěch odepřel a usnesení prvního soudu potvrdil. Dovolací rekurs Ervina K-a do tohoto usnesení N e j v y š š í s o u d odmítl.

D ů v o d y:

Jest především zaujati stanovisko k tomu, zda jest Ervín K. k podání stížnosti vůbec oprávněn a zda mu zejména přísluší a příslušelo, by se na poručenském soudě domáhal toho, by bylo poručníku dítěte uděleno zmocnění k podání žaloby proti Jindřichu N-ovi. Oprávnění toto jest stěžovateli vůbec odepřiti. Matka dítěte byla ovšem oprávněna žádati na soudě poručenském, by tento zařídil, čeho třeba, by se dítěti od jeho zploditele dostalo výživného. Nepříslušelo však Ervínu K-ovi, který nyní